

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Elementa Doctrinae De Circvlis Coelestibvs, Et Primo
Motv**

Peucer, Kaspar

Vitebergae, 1576

VD16 P 1990

I. De Lineis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56559)

quadrantem perinde ut latera quadrati intra circulum descripti. Distant igitur poli circulorum maiorum à suis circulis quadrante, quod erat ostendendum.

PUNCTA, quibus se mutuo diuersorum Circulorum peripheriæ interfecant, vel ipsas intersectiones, græci generatim $\sigma\omega\alpha\phi\alpha\varsigma$ & $\sigma\omega\delta\epsilon\sigma\alpha\mu\upsilon\varsigma$, latini puncta sectionum, & nodos vocant.

I. De Lineis.

LINEA γραμμὴ, longitudo est latitudinis ex pers. Linearum aliæ sunt simplices ἁπλᾶι, Aliæ mixtæ μικτᾶι. Simplices in rectas distinguuntur, & Circulares.

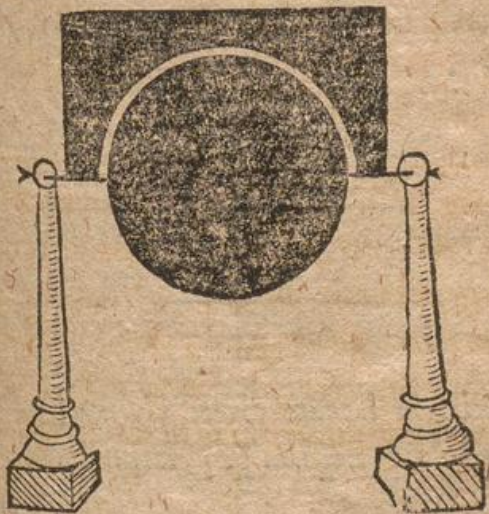
Recta linea εὐθεῖα γραμμὴ, est quæ ex æquatur punctis suis, seu est à puncto ad punctum brevissima extensio.

Διαμέτρος latine dimetiens, est quæuis linea, recta per centrum Circuli ducta, cuius extrema utrinque in lineam ambitus pertingunt, & Circulum in duas æquales partes secant, quæ ἡμικύκλιαι vocantur. In tetragonis διαγώνι & dicitur, linea Recta, quæ transversim ea in duo triägula dissecit.

Axis

Axis ἄξωυ est linea recta per centrum sphæ-
 re acta, & extremitatibus suis utrinq; ad conue-
 xam eius superficiem penetrans, circa quam sphæ-
 ra voluitur. Extrema puncta axem terminantia
 sunt πόλοι.

Lineæ rectæ paralleli ἐυθεῖα παράλληλοι,
 B 5 sunt

sunt lineæ æquabiliter ductæ, quæ in una planicie in infinitum extensæ æquabilem semper distantiam retinent, nec unquam concurrunt. Et quodcumq; in duas rectas altera recta incidens, interiores in istisdem partibus angulos, rectos constituit: Illæ lineæ in infinitum protractæ, uno eodemq; æquabili intervallo dissident perpetuo, nec coeunt propius, nec unquam coniunguntur. Si vero duobus rectis minores confecerit angulos: nec paralleli erunt duæ illæ lineæ, nec distantiam æquabilem conservabunt, imo vel infinito distantes spatio, tandem tamen concurrent versus eam partem, quæ minores duobus rectis anguli consistunt.

Circularem lineam græci $\chi\alpha\mu\lambda\acute{\iota}\omega\ \pi\epsilon\pi\epsilon\phi\acute{\epsilon}\rho\alpha\iota$,
 $\pi\epsilon\pi\epsilon\phi\acute{\epsilon}\rho\alpha\iota\ \sigma\ \pi\omicron\sigma\iota\mu\epsilon\ \xi\omicron\upsilon\sigma$, latini lineam ambitus,
 ambitum

circumferentiam & circuitum circuli, vulgo circumferentiam
vocat. Est autem περιφέρεια linea circularis,
circuli aream ambiens, & continens, ad
centrum ex centro lineæ rectæ, & inter se æquales
sunt.

Mixtarum linearum differentiæ multæ sunt, ut ἑλικοειδὴς
σπειρική, ἑλικοειδὴς κυλινδρική, κωνοειδὴς
σπειρική, ut in testis concharum et cochlearum,
κατακοιλιώδης vocantur, κωνοειδὴς, qualè hæ-
rent involucri efficiunt, quibus erigens sese fulcra
complectitur. Sed harum descriptiones huc non per-
tinent. περιελικός σπειρικός obseruent studiosi
motu diurno circumductum, non integros pa-
llos, sed tales lineas, seu spiras describere, ut di-
cuntur inferius.

II. De superficie.

ΣΥΡΦΕΙΕΣ ἐπιφάνεια longitudo est
& latitudo sine profunditate, fit ex lineæ ductu
in latum.

Superficierum alia plana est ἐπιφάνεια ἐπι-
πέδη, alia spherica ἐπιφάνεια σφαιρική, alia
mixta ex utraq; simplici, plana & spherica.

Superficies plana, est quæ ex æquatur rectis su-
perficibus, quibus finitur, ut mediū neq; assurgat, vel
collatur supra extrema, neq; infra eadē subsidat.
Spha-